

1. Két kockával dobunk. A : a különbség 3, B : mindegyik páratlan, C : van közöttük 2-es. Számolja ki a $P(A(B + \bar{C}))$ és $P((A + C)\bar{B})$ valószínűségeket!

Az A és B , illetve a C és B események kizáróak, azaz $AB = \emptyset$, $CB = \emptyset$.

Így $B + \bar{C} = \bar{C}$, és $A(B + \bar{C}) = A\bar{C}$, tehát $P(A(B + \bar{C})) = P(A\bar{C}) = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$, a klasszikus valószínűség szerint (jó esetek: 1,4, 3,6, 4,1, 6,3, összes eset $6 \cdot 6 = 36$).

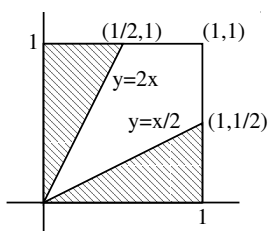
Másrészt (szintén az eredeti megfigyelés miatt) $A\bar{B} = A$, $C\bar{B} = C$, így $(A + C)\bar{B} = A\bar{B} + C\bar{B} = A + C$, tehát $P((A + C)\bar{B}) = P(A + C) = P(A) + P(C) - P(AC) = \frac{6}{36} + \frac{11}{36} - \frac{2}{36} = \frac{15}{36} = \frac{5}{12}$, az összeg valószínűségére vonatkozó képlet és a klasszikus valószínűség szerint.

2. A $[0, 1]$ intervallumon taláalomra kiválasztunk két számot. Mennyi a valószínűsége, hogy az egyik szám több, mint kétszerese lesz a másiknak?

Legyen a két szám $x, y \in [0, 1]$, ekkor $(x, y) \in [0, 1]^2$, geometriai valószínűséget használunk.

„Az egyik szám több, mint kétszerese lesz a másiknak” = $\{x > 2y\}$ vagy $\{y > 2x\}$.

A megfelelő egyeneseket, illetve az egyenlőtlenségeknek megfelelő területeket ábrázolva:

$$\text{Így } P(x > 2y \text{ vagy } y > 2x) = \frac{\text{jó terület}}{\text{összes terület}} = \frac{\frac{1}{4} + \frac{1}{4}}{1} = \frac{1}{2}.$$

3. Három szabályos kockával dobunk. Mennyi a valószínűsége annak, hogy van hatos értékünk, ha tudjuk, hogy mindegyik dobás páros lett?

A feltételes valószínűség definíciója szerint: $P(A|B) = \frac{P(AB)}{P(B)}$.

$$\text{Így } P(\text{van } 6 | \text{mind páros}) = \frac{P(\text{van } 6 \text{ és mind páros})}{P(\text{mind páros})} = \frac{\left(\frac{3}{6}\right)^3 - \left(\frac{2}{6}\right)^3}{\left(\frac{3}{6}\right)^3} = \frac{19}{27},$$

ahol a valószínűségek számításánál kihasználtuk, hogy az egyes kockákon dobott értékek függetlenek egymástól (ezért az együttes bekövetkezés valószínűsége az egyes valószínűségek szorzata), és a számláló valószínűségét a (relatív) komplementer esemény valószínűségéből számoltuk.

4. Három egyforma doboz közül kettőben 2 piros, egyben 1 piros és 1 fehér golyó van. Véletlenszerűen kiválasztunk egy dobozt, és abból egy golyót. Ha ez piros, mennyi a valószínűsége, hogy a dobozban maradó golyó színe fehér?

Ez a feltételes valószínűség a Bayes tételből számolható, ahol a teljes eseményrendszer:

A_i = „az i . dobozból húzunk”, $i = 1, 2, 3$. Ezekre $P(A_i) = \frac{1}{3}$, $i = 1, 2, 3$,

és a B = „pirosat húzunk” eseményre $P(B|A_1) = P(B|A_2) = 1$, $P(B|A_3) = \frac{1}{2}$.

Így $P(B) = \frac{1}{3} \cdot 1 + \frac{1}{3} \cdot 1 + \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2} = \frac{5}{6}$ (a teljes valószínűség tétel szerint),

$$\text{és } P(\text{maradó golyó fehér} | B) = \frac{P(\text{maradó fehér, húzott piros})}{P(B)} = \frac{P(3. \text{ dobozból húzunk pirosat})}{P(B)} = \frac{\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2}}{\frac{5}{6}} = \frac{1}{5}.$$

5. Egy érmével dobunk. Ha az eredmény fej, akkor egyszer dobunk egy szabályos kockával, ha írás, akkor kétszer. Legyen X a dobott hatosok száma.

a) Adjuk meg X eloszlását!

b) Ábrázoljuk X eloszlásfüggvényét!

a) Az X valószínűségi változó értékei: $R_X = \{0, 1, 2\}$.

Az ezekhez tartozó valószínűségeket a teljes valószínűség tételből számolhatjuk ki, ahol a teljes eseményrendszer: A_1 = „fejet dobunk”, A_2 = „írást dobunk”, $P(A_1) = P(A_2) = \frac{1}{2}$.

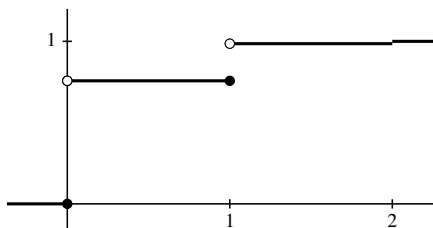
$$P(X = 0) = \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{6} + \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{5}{6}\right)^2 = \frac{55}{72},$$

$$P(X = 1) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{6} + \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{6} \cdot \frac{1}{6} \cdot 2 = \frac{16}{72} = \frac{2}{9},$$

$$P(X = 2) = \frac{1}{2} \cdot 0 + \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{6}\right)^2 = \frac{1}{72}.$$

(Ezek összege 1, így tényleg eloszlást kapunk.)

b) Az eloszlásfüggvény a 0, 1, 2 helyeken rendre $\frac{55}{72}$ -et, $\frac{2}{9}$ -et, illetve $\frac{1}{72}$ -et ugró lépcsősfüggvény, ami ezeken a helyeken balról folytonos:

6. Egy 20×20 -as négyzetrácsos padlózatra véletlenül leejtünk 5 db 3 cm-es átmérőjű pénzérmét. A pénzérmék szanaszét gurulva megállnak. Mennyi a valószínűsége, hogy legalább 3 közülük teljesen valamelyik négyzetrács belsejében landol (azaz nincs takarásban semelyik négyzet semelyik oldalával sem)?

A valószínűséget a binomiális eloszlásból számíthatjuk.

Ha $X =$ „a teljesen valamelyik négyzetrács belsejében landoló érme száma”, akkor $X \in B(5, p)$, ahol p annak a valószínűsége, hogy egy érme teljesen valamelyik négyzetrács belsejében landol, és a $P(X \geq 3)$ valószínűséget keressük.

p -t geometriai valószínűséggel számolhatjuk ki, csak egy négyzetet figyelembe véve.

$p = \frac{\text{jó terület}}{\text{összes terület}} = \frac{17^2}{20^2} = 0,7225$ (egy $20 \text{ cm} \times 20 \text{ cm}$ -es négyzet oldalaitól több, mint $1,5 \text{ cm}$ -rel beljebb levő pontok a jó helyei az érme középpontjainak),

így a binomiális eloszlás képlete szerint $P(X \geq 3) = P(X = 3) + P(X = 4) + P(X = 5) = \sum_{k=3}^5 \binom{5}{k} \cdot p^k \cdot (1-p)^{5-k} = 10 \cdot 0,7225^3 \cdot 0,2775^2 + 5 \cdot 0,7225^4 \cdot 0,2775^1 + 0,7225^5 \approx 0,8654$.